

la prenumeraty:
w ŁODZI:
wartalnie Mk. 14.40
esięczn. „ 4.80
za roznoszenie
fen. miesięcznie.
przes. pocztową:
wartalnie Mk. 19.50
esięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

rw. 2.VIII Augustyna.
29.VIII Sc. gl. św. Jana Ch.
b. 30.VIII Róży Lim.
edz. 31.VIII Rajmunda.

Redakcja
w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Czwartek, dnia 28 sierpnia 1919 roku.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie **Centralne biuro ogłosz. nowego Związku prasy prowincjonalnej** — Zgoda № 1 w Warszawie.

A OGŁOSZEŃ: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi i marka za wiersz petitowy. **Drobne ogłoszenia** 1 wyraz. Najmniej 50 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. **Artykuły** bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój”: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

Młody Inżynier,

człowiek ustosunkowany i wprowadzony
szukuje reprezentacji artystów technicznych na Księstwo Poznańskie. 1785 4

Ogłoszenia do Rozwoju: dla „Inżyniera w Poznaniu”

100 mk. NAGRODY

1815 5
wymaga oddawca **kluczyka № 137** z napisem na główce „Łódzki Bank Handlowy”. Administracja „Rozwoju”. Porozumienie listowne.

„Ciosy „R. G. O.”

do II-jej klasy
do nabycia w Administr. „Rozwoju”

Do potwarców!

I wy wmawiacie w tych ludzi, że są socjami, że myślą o międzynarodowce, że sprawy ich nie obchodzą!

Chodźcie do redakcji „Rozwoju” i przypatrzcie się, jak czarne spracowane dłonie niosą ciężko zarobiony grosz na biednych nędżnych braci Górnoślązaków. Instynkt tu panuje ciemną nauką udzielaną przez płatnych agiów żydowskich, którzyby radzi widzieć koczizm lub bolszewizm w Polsce, żeby jeszcze sze kapitały zagarnąć w swoje dłonie. Wrocie i z piersi matek polek wysrane umiłowane Ojczyzny tkwi jak stalowy pancerz, jak pułki, którego nie przebiją bolszewickie ciosy! Niesie swój grosz bez specjalnych efektów, w cieniu chępliwości, niesie, bo czuje, że nieśmienie, że polak jest w niedoli.

Ten grosz robotnika polskiego, ten grosz owej gromady musi się odbić szerokim łukiem po dolinach pełnych łez i równych żyznych polach prastarej i dzielniczego Śląska i zostawi niezatarty oddźwięk w sercach męczenników krzyżackiej buty i woli, boć to dar prosto z serca głęboko miłych patriotów polskich. Chodźcie i patrzcie. dzień procesja. — Drzwi się nie zamykają. Ono w Redakcji dotąd ofiar już z górą **300 mk.** w ciągu pięciu dni zaledwie. Chodźcie i patrzcie!

Obwieszczenie.

Wzywam wszystkich, obowiązanych do opłacania daniny od kapitału i nieruchomości, aby w swoim własnym interesie jak najspieszniej podjęli w Państwowym Zarządzie Skarbowym, Aleje Kościuszki 14 I piętro na wielkiej sali okienko № 23 odnośne deklaracje i po wypełnieniu bezzwłocznie je złożyli.

Łódź, dnia 27 sierpnia 1919 roku.

1818 1

Prezes: **PILGER.**

Dalsze prowokacje niemieckie.

(Od wł. korespondenta.)

Sosnowiec, 27-go sierpnia. — Miejscowość Spytków na granicy Śląskiej ostrzeliwała artylerja niemiecka. Padło 20 pocisków ciężkiego kalibru. Zburzono kilka domów.

Cieszyn, 27 sierpnia. Między Piotrowicami i Zebrzydowicami mocny patrol „Grenzschutzu” przekroczył granicę i napadł na posterunek polski, broniący toru kolejowego. Po półgodzinnej strzelaninie, Niemców odparto. Rannych Niemcy wnieśli z sobą.

Sosnowiec, 27 sierpnia. Dnia dzisiejszego

areoplany niemieckie znów trzykrotnie atakowały miasto. Pierwszy napad był o godz. 6-ej rano, drugi o 9 i pół rano, trzeci o 6-ej wieczorem. Ostrzeliwano miasto z karabinów maszynowych i oraz obrzucano ręcznymi granatami.

Zwłaszcza gęsto ostrzeliwano ulicę 3 Maja, gdzie raniono ciężko dwie osoby i kilkanaście cięższych. Most między Szopenicami i Sosnowcem i obok rozłożone wojsko polskie ostrzeliwowała ciężka artylerja niemiecka.

Wielki pożar hangarów w Warszawie.

(Od własn. koresp.)

Warszawa, 27 sierpnia. Wczoraj na lotnisku mokotowskim powstał wielki pożar w hangarach lotniczych. Spalił się jeden z większych hangarów z kilkunastoma areoplanami, położony tuż przy składzie awiacyjnym bomb i granatów. W razie wybuchu tego sąsiadującego z palącym się hangarem magazynu ucierpiałaby cała sąsiednia dzielnica Warszawy. Dzięki jednakże sprawności i poświęceniu straży pożar w ostatniej chwili umiejscowiono.

W związku z niedawnym wypadkiem śmierci dwóch najdzielniejszych lotników powstały uzasadnione pogłoski, że jest to zbrodnicza ręka, która wywołała obydwie te wypadki.

W czasie pożaru zostało rannych dwóch podoficerów ze szkoły lotniczej. Śledztwo, co do tajemniczych wypadków na polu Mokotowskim prowadzi się energicznie.

Kłamliwa idea.

Ruch międzynarodówki socjalistycznej oparty cały gmach swej struktury ideologicznej na rozkrzyczanej w tysiącnych quaisi-naukowych dziełach teoretycznych, w milionach broszur i odezw, podkreślanej na wszystkich wiecach i meetingach „międzynarodowej solidarności proletariatu”...

Na tej przesłance, niby na niewzruszonym dogmacie, pewniku jasnym i nie ulegającym dyskusji, kanonie świętym a nietykalnym, oparta

została budowa tej utopii, która jest fikcją i tego ruchu, który jest sztuczny, jak szybko wykazał ów niwelator wszelkich kłamstw oraz wszelkich nonsensów — życia...

Ilekróć idea międzynarodowej solidarności zetknęła się z życiem i wyszła poza ramy wieców a dziecięce — uczuciowych gaworzeń w świat realizacji, tylokrótnie przyskała ona, niby bańka mydlana.

Lecz już krwawym dowodem nicości tej żydowsko-niemieckiej intrygi, która stara się otumanic i rozbić wewnętrzną spójność społeczną innych narodów, była wojna światowa. Przywódcy ruchu socjalistycznego Niemiec nie

tylko nie wprowadzili w czyn propagowanej tak przez siebie „ideologii“, lecz udzielili zupełnego i kornego poparcia polityce imperjalizmu germańskiego, a wodzowie socjalizmu niemieckiego z zimną krwią przyglądali się katuszom ludu polskiego i belgijskiego, ze stoicyzmem aprobując system okupacyjny „dla wyższych celów“...

Ostatni zjazd międzynarodowy socjalistyczny wykazał niezbicie sztuczność i zarazem przewrotność tego ruchu, który służy tylko jako broń przeciwko swym wrogom, aby ułatwić wywołanie rozprzeżenia wewnętrznego w sąsiednich krajach... Socjaliści angielscy troszczyli się tylko o sprawy potęgi albienu, Niemcy brali w obronę dawny rząd i zbrodnie polityki pruskiej i t.p.

Ruch międzynarodówki stał się tylko kondotjerem gwałtu i pięści, czego przykład widzieliśmy w bolszewizmie, tak wzruszająco gruchającym i udzielającym poparcia (opartego na wzajemności zresztą) rządowi Wilhelma i w stosunku wrogim, jakie w stosunku do odradzającej się Polski zajął zjazd socjalistów świata...

Ostatnie wypadki dały nam zresztą niezbite dowody, czym jest ów rzekomo „międzynarodowo“ solidarny ruch. Armie rzucającego hasła międzynarodówki bolszewizmu stosują terror i gwałty do robotnika i ludu polskiego takie, jakich nawet b. carat powstydział-by się zapewne.

Powstanie na Górnym Śląsku jest ruchem wybitnie robotniczym. Robotnik i górnik polski chwytali za broń, na skutek niesłychanych zbrodni i ucisku narodowościowego. A któż stosował owe drakońskie przepisy antypolskie, któżło znęcał się w bestjański sposób nad polskim robotnikiem, jeśli nie nowy socjalistyczny rząd Niemiec, znajdujący się w rękach niemieckich czerwonych towarzyszy, będący pod wpływem Scheidemana i Eberta?..

Wypadki na Górnym Śląsku są dla nas jeszcze jednym dowodem, czym jest w istocie owa idea międzynarodowej solidarności proletariatu. Podczas, gdy nasi wyrotowcy starając się rzucić robotnika polskiego w objęcia fikcji międzynarodówki, nawołują do walki z własnym rządem i bają o rzekomej łączności proletariatu świata, socjalistyczny „robotniczy“ rząd Niemiec rozstrzeluje i wyrzyna tysiącami górników polskich...

Bankructwo idei międzynarodówki jest zupełne na całym świecie. Hasła, głoszone przez nią, są bombastycznymi frazesami, których nikt już na serio nie chce traktować. Na naszym gruncie tylko, wykorzystując mniejsze uświadomienie robotnika i przejściowy zamęt w kraju, żywiły wrogię, którym zależy na wywołaniu rozprzeżenia w Polsce, oszukują i okłamują robotnika o potędze ruchu, który już agonizuje...

Ostatnie zajścia na Górnym Śląsku i katorwanie ludu polskiego przez socjalistycznych siepaczy czerwonego rządu niemieckiego są krwawym zaprzeczeniem tego kłamstwa, za pomocą którego socjalistyczni menterzy chcieliby porwać za sobą bezkrytyczne masy.

Lehtisaaruu.

Zapomogi dla bezrobotnych.

Ministerjum pracy i opieki społecznej podaje do wiadomości, iż z braku odpowiedniego kredytu oraz w celu ulżenia skarbowi państwa, przeciążonemu olbrzymią sumą wydanych zapomóg, akcję wydziału niesienia pomocy dla bezrobotnych zaczęto ograniczać wyłącznie do miejscowości najbardziej dotkniętych przez brak pracy.

Obecnie zapomogi wydają się tylko tym bezrobotnym, którym nowa kontrola udowodni brak środków do egzystencji.

Do kontroli tej, przedsięwziętej na szeroką skalę, powołano państwowe urzędy pośrednictwa pracy.

Dotychczasowy wydział niesienia pomocy bezrobotnym posiadał 16 okręgów, rozrzuconych na całym terenie b. Królestwa Polskiego; obecnie zaś dokonano następujących zmian:

Stopniowo zwija się rozdawnictwo zapomóg w okręgu IV (Łowicz) — 5 powiatów — około 7,000 bezrobotnych. Zupełnie zaprzestano rozdawnictwa zapomóg w okręgu V (Włocławek) — 5 powiatów — około 16,000 bezrobotnych. Częściowo zaprzestano rozdawnictwa zapomóg

w okręgu VI (Mława) — 5 powiatów — około 5,000 bezrobotnych. Zupełnie zaprzestano rozdawnictwa zapomóg w okręgu VII (Łomża) — 5 powiatów — około 11,000 bezrobotnych. Stopniowo zwija się rozdawnictwo zapomóg w okręgu XIII (Kielce) — 6 powiatów — około 5,000 bezrobotnych. Stopniowo rozwija się rozdawnictwo zapomóg w okręgu XVI (Siedlce) — 8 powiatów — około 4,000 bezrobotnych.

KRONIKA.

— Na powstańców śląskich.

Wczoraj wysłaliśmy na ręce posta śląskiego ks. Pospiecha, członka komitetu, 11,533 marki i 102 korony. Wysyłkę skuteczną do Sosnowca bezinteresownie Bank Warszawski (Oddział Łódzki). Ponieważ pierwsza nasza wysyłka wynosiła 2,205 mk. Przewoźnik otrzymał od nas już 13,738 mk. i 102 korony. Dalsze wysyłki przygotowuje Administracja.

— Słazacy.

Słazacy tutejsi z p. Pawłem Kopecznym na czele otwierają Stowarzyszenie pomocy dla powstańców Śląskich.

— Opieka nad rannymi żołnierzami.

Ekspozytura Sekcji opieki MSW. w Łodzi wzywa wszystkich tych żołnierzy, którzy zostali obecnie zwolnieni z armii polskiej wskutek poniesionych ran lub chorób, celem zarejestrowania się i ewentualnie przyznania im renty. Do rejestracji należy przynieść z sobą dokument zwolnienia z wojska i ewentualnie świadectwo lekarskie po przebytych chorobach w szpitalu wojskowym.

— Z Rady miejskiej.

k) Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej przewodniczył dr. J. Rosenblatt.

Przyznano subsydjum łódzkiej straży ogniowej ochotniczkiej w sumie 180,000 mk. tytułem dalszego prowizorium na lipiec, sierpień i wrzesień roku bież., oraz w dalszym ciągu prowadzono obrady nad regulaminem obrad Rady miejskiej i komisji radzieckiej. Szczegóły jutro.

— Emigracja bezrobotnych polaków do Francji.

k) W tej sprawie wyjechał delegat min. pracy i opieki społecznej p. Wojciechowski do Warszawy. Min. przyrzekło wysłanie z łódzkiego kontyngensu bezrobotnych około 30,000 robotników do prac nad odbudową Francji na nader dogodnych warunkach. Emigracja rozpocznie się prawdopodobnie w połowie września roku bieżącego.

Niema jak u nas w Polsce! Każdy żyd komunista lub były niemiecki urzędnik itp. opływają w dostatki lub mają dobre rządowe posady, a ucziwy robotnik polski musi pracy szukać we Francji lub za oceanem i to wtedy, kiedy się otwiera mu pole do zyskowej pracy po 5 latach głodu. Wzmocni to u nas b. żywiół żydowski. Dlaczego rząd nie wysłał do Palestyny żydów — tylko polaków na poniewierkę. Skandal.

— Kofo polek.

Za pośrednictwem Koła polek zebrano na dworcu Łódź-kaliska 231 mk. 80 fen. na Górnosłazaków.

— Sprawa węglowa.

k) W ciągu bież. tygodnia nadeszły dla miasta Łodzi zaledwie trzy wagony węgla brunatnego. Ponieważ brak opału zagrażał wstrzymaniem wypieku chleba w piekarniach miejskich, przeto zarekwirowano na rzecz miasta 2 wagony węgla koksowego karwińskiego z zapasów gazowni.

— Cukier biały.

k) Z otrzymanych przez wydział zaprowiantowania miasta 3 wagonów cukru białego wydano kooperatywom cukier w ilości cztery piąte części należnego kontyngensu.

— Ze związku urzędników miejskich.

W poniedziałek dnia 15 września br. o g. 5 po poł. w sali Rady miejskiej, Średnia 14, odbędzie się ogólne zebranie członków Związku. Na porządku dziennym wybory nowego Zarządu i wolne wnioski.

— Wyjaśnienie.

W sprawie Kuratorjum opieki nad rodzinami rezerwistów z dnia 26 bm. № 228 otrzymano wyjaśnienie od Naczelnika policji państwowej następujące:

Od początku ubiegłego roku z ramienia Magistratu m. Łodzi istnieje Komisja Rewizyjna złożona z przedstawicieli pierwszorzędnych miejscowych instytucji bankowych i handlowych mająca za zadanie sprawdzenie rachunków Kuratorjum nad rodzinami rezerwistów. Komisja ta przy pomocy bankowych buchalterów i księgarzy drobiazgowo sprawdziła dotychczas rachunki na wypłaconą sumę 2,175,000 rubli 6,385,000 mk. i znalazła w należytych porządku i w zgodności z przedstawionymi dowodami. Odnośny protokół z dnia 29 maja 1918 roku był złożony Magistratowi m. Łodzi i przez tenże Magistrat przyjęty. Obecnie Kuratorjum znajduje się w stanie likwidacji i po zakończeniu wszystkich rachunków i sprawdzeniu przez Komisję Rewizyjną odnośne sprawozdanie będzie złożone Prezydium policji państwowej i Magistratowi m. Łodzi opublikowane.

Komunikat.

Handel wymienny z Rosją Południową.

W najbliższych dniach ma wyruszyć pierwszy pociąg towarów przeznaczonych dla handlu wymiennego Polski z Rosją Południową. Rząd Denikina, starając się po oczyszczeniu kraju tego od bolszewików o przywrócenie stosunków normalnych, ofiarował Polsce różne surowce, mogące służyć nam dla uruchomienia najróżniejszych gałęzi przemysłu, w tym w szczególności manufaktur i galanterii, które były u nas przed wojną fabrykowane specjalnie na wywóz do Rosji. Rząd Polski uznał doniosłość nawiązania stosunków handlowych z tym niezwykle ważnym dla Polski zarówno rynkiem zbytu jak i źródłem najniezbędniejszych surowców i wysłał tam misję handlowo-ekonomiczną, z p. ministr. Banowskim na czele, mającą za zadanie zawarcie umów kompensacyjnych. W ścisłej styczności ze wspomnianą misją i pod jej kontrolą wysłał II próbną pociąg z towarami przeznaczonymi do zamiany na surowce (w celu poparcia pertraktacji między obu rządami). Pieniądze uzyskane ze sprzedaży tych towarów będą udzielone misji ekonomicznej w dyspozycji poszczególnych Związków, mających w misji swych upoważnionych przedstawicieli.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Dziś w czwartek odegrane będzie po raz pierwszy nieśmiertelne dzieło J. Słowackiego „Ksiądz Marek“.

Przedstawienie dzisiejsze uważa Teatr Polski jako uroczyste, jako hołd, złożony największym twórcom, J. Słowackiemu.

Jedyny występ uroczej Mary Mrozickiej odbędzie się w sobotę w aktualnej satyrze pt. „Król“.

Zakończenie strajku górników

Na naradzie przedsiębiorców górniczych delegatów związków zawodowych robotniczych, która odbyła się w nocy z poniedziałku na wtorek w Sosnowcu, robotnicy zgodzili się ostentacyjnie na przyjęcie nowych warunków pracy.

Robotnicy w kopalniach w b. okupacji austriackiej uzyskali około 30% podwyżki, w kopalniach położonych w b. okupacji austriackiej podwyżka jest jeszcze większa. Minimum płac dziennej górnika wynosi obecnie 17 mk. dla okupacji niemieckiej, i 34 kor. dla b. okupacji austriackiej.

Robotnicy przystali zasadniczo na postawione w memorjale przemysłowców warunki w sprawie zwiększenia wydajności pracy, domagając się jednak, aby premje za to były wyznaczane indywidualnie.

Ceny żywności mają pozostać dotychczasowe.

Nową umowę podpisano na przeciąg pięciu miesięcy.

Polskie związki zawodowe wydały niezadowolone odezwy wzywające robotników, aby nie wrócili do pracy.

Wczoraj, o godzinie 2-jej po południu, w wszystkich kopalniach wznowiono pracę.

W niektórych kopalniach zwoływano jeszcze wiece, przyczem podżegacze komunistyczni nawołują do dalszego strajkowania, ale już nie znajdują posłuchu.

Na Górnym Śląsku.

Sosnowiec, 27 sierpnia (PAT.) Podczas nalu onegdajszego na Zychlin, zniszczony został tor kolejowy i telefon. Koło huty „Laury” oło Janowa skuteczne napady powstańców posterunki niemieckie. Komunikacja kolejowa między Katowicami a Mysłowicami została przerwana przez robotników.

Polacy zdobyli Brynicę.

Sosnowiec, 27 sierpnia. (PAT.) Biuro Wolfa nosi z Gliwic pod datą 26 b. m.: Wczesnym rankiem w dniu 25 bm. polskie bandy, którym dle późniejszych informacji towarzyszyły regularne wojska polskie, napadły na Brynicę i Georgenberg. Komenda w Brynicach została bita. Straty nasze 2 zabitych, 1 ciężko rany 1 oficera i 3 żołnierzy wzięto do niewoli. Na Georgenberg odparto, przyczem nieujaciel miał 5 zabitych, 6 wziętych do niewoli. Ze strony niemieckiej zabity 1. Brynicę objęli się w ręku polskim. Kontracja w tolnych znaczniejszych wydarzeń nie było.

Pod Piekarami.

Sosnowiec, 27 sierpnia (PAT.) W nocy z 27 na 28 sierpnia słyszano wybuch granatów ręcznych i strzały karabinów maszynowych w okolicy Piekar. Tak samo w okolicy Mysłowic. Skutkiem niepewnej sytuacji wstrzymano pociągi nocne z Katowic i Bytomia w kierunku Mysłowic.

Strzały na Śląsku.

Bytom, 27 sierpnia. (PAT.) Ze strony niemieckiej podają, że straty od chwili wybuchu powstania aż do ubiegłej soboty wynosiły w 63 ku piechoty 4 zabitych i 19 rannych. Po stronpowstańców straty wynosiły 91 jeńców, 101 rannych i 43 zabitych. Oddział Tillmana miał zabitych i 8 rannych, po stronie przeciwnej 5 zabitych, 60 rannych i 80 wziętych do niewoli.

Komunikat niemiecki.

Wrocław, 27 sierpnia. (PAT.) Wedle doniesienia biura Wolfa: Bandy polskie, prowadzone przez polskich oficerów, napadły na posterunek od Neidekeim. Patrol czeski przekroczył granicę niemiecką między Cukmantel a Ziegenhall.

Wzrost nieniesienia gazet niemieckich.

Wrocław, 27-go sierpnia (PAT.) „Breslauer Zeitung” donosi z Bytomia: sytuacja na Górnym Śląsku zaczyna się zaostrzać. W nocy z 27 na 28 sierpnia pod Piekarami Niemieckimi zaczęto ostrzeliwać Górę Kalwarię, którą Niemcy usiłowali opuścić. Okoliczność, że wiele setek powstańców z Piekar i Szurleja zbiegło do Polski, że niedawno przy powrocie ich ubrano bramy i umiatały flagami polskimi, świadczy wymownie o nastroju ludności.

Nie dość energicznie.

Opole, 27 sierpnia (PAT.) Prezydent regencji opolskiej wydał 14 czerwca b. r. tajny okólnik dotyczący treści: „Prezydjum regencji J. T. W ostatnich czasach nadeszły do mnie z różnych stron skargi, że urzędy policyjne nie są dość energicznie występując przeciw wszystkim takim agitacjom (polnische Umtriebe) i że nie pierają dotychczas działalności wojskowej. Nie potrzebuję szczegółowo wykazywać, obecnie władza cywilna winna wszelkimi możliwymi sposobami przeciwdziałać wielkopolskiemu ruchowi (Grosspolnischtreiben) i że winna udzielać wszelkiej możliwej pomocy władzom wojskowym, aw szczególności policji wojskowej”.

Czy to pomoże?

Poznań, 27 sierpnia (PAT.) Wprowadzono ostrzeżony stan oblężenia dla regencji opolskiej z wyjątkiem powiatu nyckiego, łupczyckiego, rudkińskiego, grodkowskiego i nienodzińskiego; z tego spotkanego z broniami w ręku rozstrzelani bez sądu.

Koalicja ma apetyt na Zagłębie.

Wiedeń, 27 sierpnia (PAT.) Generał Dupont razit zapatrywanie, że jedynym środkiem do prowadzenia pokoju i wzmożenia produkcji węgla na Śląsku Górnym i Cieszyńskim byłaby okupacja tych ziem przez koalicję. W rzeczywistości uczyniona została ze strony niemieckiej delegacji w Paryżu nieoficjalna propozycja, aby koalicja zarządziła natychmiastowe zajęcie Górnego Śląska.

W rzeczywistości uczyniona została ze strony niemieckiej delegacji w Paryżu nieoficjalna propozycja, aby koalicja zarządziła natychmiastowe zajęcie Górnego Śląska.

Pertraktacje koalicji w sprawie G. Śląska.

W poniedziałek rozpoczęły się we Wrocławiu obrady między wrocławskimi sferami rządowymi a członkami konferencji ententy w obecności przedstawicieli górnośląskiego przemysłu oraz przewodniczących wszelkich górnośląskich związków zawodowych. Zgromadzenie zajął prezydent Philipp, oświadczając, że akcja rządu niemieckiego zmierza do wyświeślenia przyczyn rozruchów. Mówca zaznaczył, że rządowi niemieckiemu bardzo zależy na tem, aby wykazać i dowieść, że polacy dopuszczają się oszczerstw i rozpowszechniają kłamstwa po całym świecie. Nadzwyczajny komisarz Hörsing dowodził, że rozruchy miały początkowo charakter bolszewicki, a następnie przybrał charakter narodowo-polski. Hörsing tłumaczył się ze stosowania

wszelkich środków zaradczych, że nie on wprowadził stan oblężenia, ale rozporządzenie centralnej rady żołnierskiej w porozumieniu z centralną radą ludową, podczas, gdy on leżał w tym czasie chory wskutek poturbowania go przez spartakusowców. Szef sztabu wojsk niemieckich, major Esterberg, starał się wykazać, że w walkach na Górnym Śląsku uczestniczą również wojska polskie i wskazywał, że rozruchy były dobrze obmyślane przez polaków. Landrat powiatu rybnickiego Lukaschek wykazywał, że w powiecie jego panował spokój aż do czasu, gdy przybyli z obcych stron agitatorzy polscy, którzy rozpętali namiętności narodowe. Sekretarz związku zawodowego Loeffler z Katowic dowodził w długim referacie, jak to na Górnym Śląsku zaczął się szerzyć bolszewizm, jak wiele musiano włożyć pracy, aby go zwalczać i jak stopniowo zatrutowano masy robotnicze. Nadzwyczajny komisarz Hörsing zabrał ponownie głos, apelując do członków komisji, aby w imię ludzkości wystąpili za natychmiastowym wydaniem uprowadzonych zakładników niemieckich ze Śląska Górnego, którym się nic nie stało. Natomiast nikt się nie ujmuje za polakami, aby w imię ludzkości przestano ich mordować w bestjałski sposób.

Powstańcy nie zaniechają walki dopóki ich żądania nie będą spełnione.

(od wł. korespondenta.)

Warszawa, 27-go sierpnia. „Kurj. Warsz.” podaje ze Sosnowca, że przybyła tam misja amerykańska z gen. Goodyearem, który górników polskich na Górnym Śląsku wezwał do pracy i zwrócił w tym kierunku do przywódców ludowych.

W odpowiedzi zaznaczyli oni, że tak długo nie uzyskują wpływu na masy ludowe, jak długo nie będą spełnione główne żądania górników polskich, a mianowicie rozwiązania i usunięcie pod różnymi nazwami występujących niemieckich organizacji wojskowych.

Polscy górnicy grożą strajkiem.

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa, 27 sierpnia. — Górnicy polscy, zmuszeni do uchodźstwa z Górnego Śląska, projektują wszechświatowy strajk górników polskich na wypadek, jeżeli koalicja nie nakaże na czas Niemcom opuścić Górnego Śląska.

Wobec tego, że w granicach Niemiec jest

100.000 górników, zorganizowanych w polskich narodowych związkach, że ponadto w Karwińskiem, w Pensylwanji i w Australji pracuje drugie 100.000 górników polskich, wykonanie tej uchwały spowodowałoby ruinę przemysłu wszechświatowego.

Ruszyło się nareszcie sumienie koalicji.

Lyon, 27-go sierpnia (PAT.) Korespondenci pism francuskich donoszą, że po ścisłym zbadaniu rozruchów na Górnym Śląsku okazuje się, że Niemcy dopuszczali się na Górnym Śląsku niesłychanych zbrodni. Na podstawie szczegółowych dociekłań przychodzi się do przekonania, że administracja na Górnym Śląsku porównać

się daje jedynie z prześladowaniami i gwałtami administracji niemieckiej w Belgji w czasie 4-letniej okupacji tego kraju. Najwyższa rada sojusznicza zarządała od generała Duponta jasnego oświadczenia się w sprawie terminu i liczby sił wojsk koalicyjnych celem obsadzenia dzielnic Górnego Śląska, podlegających głosowaniu.

Rozwiązanie kwestji Cieszyńskiej.

Wiedeń, 27 sierpnia (PAT.) „Der Neue Tag” donosi z Pragi: Dzienniki przygotowują opinię publiczną na to, że rozstrzygnięcie kwestji Cieszyńskiej nastąpi w Paryżu bezpośrednio i to w myśl życzeń polskich. W spornych terytorjach ma być przeprowadzony plebiscyt, a gdy wypadnie on na korzyść polaków, to Polska ma się zobowiązać dostarczyć węgla Czechom i wybudować kolej Frydek—Maków na Słowaczczyźnie wzamian za kolej Cieszyn—Bogumin. Zagłębie karwińskie byłoby dla Czechów stracone.

Ingres biskupi.

(Od własnego koresp.)

Chełm, 27 sierpnia. Wczoraj przy udziale niezliczonych tłumów odbył się tu ingres nowomianowanego biskupa Chełmskiego ks. sufragana Jelowieckiego.

Ingres zrobił olbrzymie wrażenie, były chwile, że rozlegały się głośnie łkania. Po ingresie tłum odprowadził biskupa do dawnej siedziby — pałacu osławionego Eulogiusza, który przeznaczono na mieszkanie biskupie.

Aresztowanie Hąci

Gdańsk, 27 sierpnia (PAT) Dnia 19 b. m. Grenzschutz arestował w Krzyżu byłego ministra d-ra Hąci.

A na co są sądy doraźne?

Kalisz, 27 sierpnia. (PAT.) Policja arestowała kilku tutejszych agitatorów komunistycznych, a wśród nich osławionego emisariusza bolszewickiego Andrzejewskiego. Sprawę ich oddano prokuratorji.

Podpisanie traktatu z Austriją.

Wiedeń, 27 sierpnia. (PAT.) Pełnomocnictwa Rennera idą tak daleko, że po otrzymaniu warunków pokojowych nie będzie on potrzebował udawać się do Wiednia, celem zasięgnięcia opinji, lecz będzie mógł sam podpisać traktat. Liczą, że podpisanie traktatu pokojowego nastąpi 3-go września.

Zatwierdzenie klauzul.

Paryż, 27 sierpnia. (PAT.) Rada najwyższa zatwierdziła klauzulę finansową oraz klauzulę co do interesów austriackich w Europie, jakoteż część gospodarczych postanowień zawartych w traktacie z Austrią.

W obronie naszych kresów.

Warszawa, 27 sierpnia. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Front litewsko-białoruski: Celem oczyszczenia przedpola w rejonie Koczan przeprowadzona została akcja na Jakszty, przyczem wzięliśmy około 100 jeńców i zdobyliśmy 2 karabiny maszynowe i tabory. Atak nieprzyjacielskie-

go pociągu pancernego na Starynki (na północny zachód od Bobrujska) został ogniem naszej artylerji odparty. Na reszcie frontu bez zmiany.

Front galicyjski i wołyński: Spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller, pułk.

Czarne chmury nad Rosją.

Plan wielkiego ataku na bolszewików.

Wiedeń, 26 sierpnia. Ze Sztokholmu donoszą, że wedle prasy szwedzkiej, jak pisze „Kur Illustr.“ główna kwatery carystycznych polityków rosyjskich znajduje się w Sztokholmie, a prowadzi się w niej obecnie żywą agitację i doniosła konferencja, w której między innymi bierze udział b. hetman Ukrainy Skoropadski. Wedle pogłosek także W. Książę Mikołaj Mikołajewicz, b. naczelny wódz armji rosyjskiej, który bawi w Anglii, ma przybyć do Sztokholmu.

Wedle doniesień z Anglii minister Churchill na posiedzeniu swego stronnictwa miał zapowiedzieć, że przygotowuje się zabójczy cios przeciw bolszewikom. W pochodzie na Moskwę ma wziąć udział aż 14 państw. Churchill liczy, że Piotrogród padnie we wrześniu, a Moskwa na Boże Narodzenie. Po obaleniu bolszewików obejmie w Rosji dyktature mieszana komisja wojskowa.

Gdyby się to nie udało, to koalicji nie po-

zostawałoby nic innego jak uznanie Lenina, gdyż Europa nie może tak długo znosić wojny z Rosją-

Lenin chce pokoju.

Wiedeń, 27 sierpnia. (PAT.) Jak podaje rumuńskie biuro prasowe: Do Kiszyniewa przybyła deputacja bolszewicka od Lenina, aby Rumunji zaproponować pokój.

Bolszewikom będzie ciepło.

Lyon, 27 sierpnia. (PAT.) Rumuni czynią wielkie przygotowania do olbrzymiej ofensywy poza Dniepr. Wojska skoncentrowane są w Benderach, jako punkcie wyjścia i działań rumuńskich. Celem ofensywy jest nawiązanie łączności z lewym skrzydłem Denikina.

Japonja przeciw bolszewikom.

Haga, 26 sierpnia. (PAT.) Z Tokio donoszą: W Japonji prowadzi się agitacja, aby do Irkucka wysłać wojska celem powstrzymania bolszewików.

Czeska uprzejmość.

Kraków, 27 sierpnia (PAT). „Czas“ donosi, że komisja spisko-orawska w Krakowie otrzymała wczoraj następujący telegram z okolicy Popradu: Dnia 25 bm. przybyła tu delegacja ze Spisza, prosząc o natychmiastową pomoc zbrojną, gdyż czesi wyrzucają ze Spisza setki rodzin polskich, pochodzących z Galicji, osiadłych tam od kilkudziesięciu lat. Muszą oni opuścić kraj do 1 września i zostawić całe swoje mienie. Rodzina może zabrać ze sobą najwyżej parę koron.

Czesi mobilizują.

Morawska Ostrawa, 26 sierpnia. (PAT.) W sokołe czeskim powołano z polecenia ministra obrony krajowej wszystkich członków w wieku od 20 do 43 uznanych podczas ostatniego poboru za zdolnych do broni na 4-tygodniowe ćwiczenia wojskowe.

Unarodowienie armji czeskiej.

Praga, 27 sierpnia. (PAT.) Czeskie ministerstwo wojny zaczęło przyjmować byłych oficerów austriackich narodowości niemieckiej do czeskiej armji. Rząd czeski ogłosił amnestję dla obywateli narodowości niemieckiej, którzy służyli dotychczas w wojsku niemieckiej Austrii. Wskutek tego zgłosiło się około 5,000 oficerów i 2,000 podoficerów do armji czeskiej.

Czarnogóra samodzielną republiką.

(Od naszego koresp.)

Wiedeń, 24 sierpnia. Wedle nie potwierdzonej wiadomości z Zurychu w Czarnogórze wybuchło powstanie republikańskie z główną siedzibą w Cetynji.

Oddziały czarnogórców zmusiły dotychczasowych przedstawicieli władzy do wyjazdu.

Podobno odeszły do Cetynji i Skodaru wojska koalicyjne.

Projekty angielskie.

Londyn, 27 sierpnia. (PAT.) „Daily Mail“ ekspozycja, że począwszy od chwili obecnej eksport z Anglii przyjmie duże rozmiary i utrzymuje, że w kołach handlowych jest wiadomościem, że Anglja posiada dziś zapasy materiałów włókienniczych, stalowych i innych nadających się do wywozu.

Znieważenie oficerów włoskich w Berlinie.

(Od własnego koresp.)

Wiedeń, 27 sierpnia. — „Berliner Tageblatt“ podaje, że na ulicach Berlina przyszło do zajścia pomiędzy oficerami włoskimi a publicznością. Przechodnie jacyś napastowali ustawicznie oficerów włoskich, rzucając im podczas przezwisko: „Makaroni“.

Nareszcie jeden z oficerów miał tego dosyć i jakimś z śmiałków, który podsunął się za blisko z tem przewiskiem, dał w twarz. W tej chwili zgromadził się ogromny tłum, który zaczął atakować oficerów. Policja — wedle twierdzenia „Berliner Tageblattu“ — wzięła ich w obronę i odprowadziła ich do hotelu, który został przez tłum obrzucony kamieniami.

Teraz i Niemcy przeciwko żydom.

Wiedeń, 27 sierpnia (PAT). Dzienniki wiedeńskie donoszą o rozruchach w Bernie morawskim, wybuchłym przeciw Niemcom i żydom. Szczególnie na głównych ulicach rozbijano szyby i tablice z niemieckimi napisami. W rozruchach brali udział także żołnierze czescy.

Monachjum. W ubiegłym tygodniu ujawniły się tu znów bardzo silne rozruchy antyżydowskie. W różnych dzielnicach miasta, a w szczególności w robotniczych rozlepiono afisze i rozrzucono odezwy i pisma ulotne o treści antysemitycznej, które wszystkie nieszczęścia, jakie spotykały Niemców, przypisują żydom.

Militaryzacja Niemiec.

Berlin, 26 sierpnia. (PAT.) Minister obrony Noske przyjął wczoraj, jako przedstawiciel rządu niemieckiego, ministra bawarskiego admirałstracyjnego i wojskowego. Bawarski kontyngent wojsk wcielony został do Reichswehru. Wobec czego bawarski minister wojny ustąpił ze swego stanowiska.

Spóźnione narady.

Paryż, 27 sierpnia (PAT.) Kanclerz Renner udał się po otrzymaniu kontrproponcji do Feldkirch, gdzie spotka się z kilkoma ministrami austriackimi, których poinformuje o treści odpowiedzi ententy. Kanclerz Renner niema upoważnienia do prowadzenia szczegółowych pertraktacji.

Wykonanie warunków traktatu pokojowego Niemcy sprzeciwili się wykonaniu postanowionych warunków, dotyczących ewakuacji polskiej wójnicy nadbałtyckich. Wobec tego konferencja pokojowa wydelegowała generała Gough, który ma przeprowadzić kroki zapewniające wykonanie żądań zakomunikowanych Niemcom w swym czasie.

Kredyty, które zostaną przyznane przez Anglję, nie będą przewyższały 80% pierwotnej ceny towarów wraz z kosztem przewozu i ubezpieczenia. Transakcje dokonywane będą wyłącznie za pośrednictwem banków i na zasadzie limitacji bankowych. Ogólna suma kredytów nie ma przewyższyc 26 milionów funtów szterlingów.

Przedłużenie traktatu.

Wiedeń, 27 sierpnia. (PAT.) „Temps“ donosi z Waszyngtonu, że komisja senatu zażądała przedłożenia traktatu z Polską i z innymi państwami, jakoteż szczegółów, co do warunków, które mają być postawione Austrii, Węgrom i Bułgarji.

Nieporozumienie.

Berlin, 27 sierpnia (PAT.) Według doniesienia z Paryża nastąpiło zaostrzenie stosunków serbsko-rumuńskich z powodu nieprzyjęcia przez Rumunję propozycji konferencji pokojowej w sprawie podziału banatu temeszwarskiego.

Anglicy zajęli Odessę.

Wiedeń, 27 sierpnia (PAT). B. K. donosi z Moskwy: Po 3-dniowym gwałtownym ostrzelwaniu Odessy przez okręty wojenne angielskie udało się wyładować i obsadzić Odessę.

Zwyżka korony.

Wiedeń, 26 sierpnia (PAT.) „Neues Wiener Abendblatt“ donosi, że dewizy wiedeńskie na prawyły się z 11 na 11.25, korony stemplowane i niestempłowane podniosły się z 10.75 na

Epidemia.

Wiedeń, 27 sierpnia. (PAT.) W Szanghaju wybuchła epidemia cholery i rozszerza się w południowych Chinach.

Narodziny państwa Ukraińskiego.

C. k. Ministerjum Skarbu

206 f. M.

Wiedeń, 26. VI 1919

Używanie określenia narodowego „ukraińcy“ zamiast „rusini“.

Do Prezydjum,

względnie panów przełożonych instytucji, urzędów i zakładów podległych bezpośrednio ministerjum skarbu.

Ministerjum spraw wewnętrznych poleca politycznym władzom krajowym, ażeby na przyszłość używały w służbie zamiast dotychczasowego określenia „rusini“ i „ruski“ — „ukraińcy“ i „ukraiński“.

Ponadto wydało ministerjum spraw wewnętrznych zarządzenie, ażeby odtąd to nowe określenie narodowe umieszczone było w adnotacji przy wydawaniu dziennika rozporządzeń i stwowych oraz we wszystkich obwieszczeniach, zamieszczanych w urzędowej gazecie „Der Zeitung“.

Zawiadamiając o tem w drodze poufnej uprasza się o stopniowe wprowadzenie określenia „ukraińcy“ i „ukraiński“ także w drodze poufnej tamtejszego urzędu.

C. k. minister skarbu.

Wimmer mp.

SKŁAD PAPIERU

i materiałów piśmiennych

otwarty

PIOTRKOWSKA 132

B. JANKOWSKI

Hurtowa sprzedaż papieru pakunkowego.

Z odzyskanego Mińska.

Wydawnictwo komunistów. Redakcja „Młota”. Niejawność do socjalistów. Potępienie zdrady socjalistów węgierskich.

Drugim piśmem komunistycznym w Mińsku był „Młot”, organ centralnego komitetu wykonawczego R. P. L. P. oraz centralnego komitetu K. P. L. B. (komunistyczne partje Litwy Białej Rusi). Wychodził on tak samo, jak „Zwiewka” na papierze czekoladowego koloru, codziennie, ale w formie znacznie zmniejszonym. Za redaktora podpisują pismo: Leszczyński, Ciechocki. Armja polska jest komunistom solą w oku, redakcja nie szczędzi dla niej słów najordynarniejszych.

„Armja burżuazji polskiej to zbieranina chuliganów, maruderów i złodziei. Jaśniepańska okowita zagrzewa ją do walki. Czerwona armja proletariatu trzeźwo i nieugięcie walczy pod sztandarem komunizmu. Zwycięstwo do niej należy”.

Tak okłamywała redakcja i komuniści swoich owarzystów jeszcze 8 sierpnia, zapewniając, że zwycięstwo do nich należy, a już 10 nie było ch w Mińsku; spakowawszy swoje manatki, uciekli, gdzie pieprz rośnie.

Dla nich cały świat zły, nawet socjalci to są jakieś twory bezkrwiste i o tych pod tytułem „Nikczemna zdrada socjalistów węgierskich” napisany został artykuł wstępny, który poniżej przytaczamy:

„Komunistyczny rząd sowiecki na Węgrzech został aresztowany, jak donoszą depesze, przez socjal-demokratów, którzy zawarli sojusz z imperializmem zachodnio-europejskim.

Jeszcze nie posiadamy szczegółów donoszących wypadków, zaszłych na Węgrzech. Jedno nie ulega wątpliwości, że mamy do czynienia z koronkową robotą białych morderców węgierskiego ludu roboczego.

Zwycięstwo nad burżuazją osiągnął proletariąt węgierski 5 miesięcy temu bez krwi przelanej. Już ta fałszywość wyrwania władzy z rąk dotychczasowych władców wywołała wśród nas poważny niepokój o przyszłość młodej republiki socjalistycznej Węgier.

Węgierscy komuniści w imię chwilowych korzyści popełnili kolosalny błąd polityczny, za który obecnie tak drogo płacić im wypada.

Do rządu dopuścili socjal-sprzedawczyków, którzy z lisją chytryością grali rolę rewolucjonistów. Wrzekomo wspólnie z komunistami przeprowadzali w życie dyktaturę proletariatu, w istocie za plecami naszych towarzyszy pakowali z sojusznikami o zduszenie rewolucji, o zwróceniu burżuazji odebranych jej bogactw, o przykuciu do starej taczki niewoli węgierskiego ludu pracującego.

Władza rewolucyjna w Rosji przeżywała również chwile niebezpieczeństwa ze strony zdrajców rewolucji.

Wypędziwszy precz z organów władzy sowieckiej mieńszewików i eserów, komuniści rosyjscy wypowiedzieli bezwzględną walkę tym atwartym sojusznikom międzynarodowego imperializmu.

Jednocześnie daliśmy możliwość rozwijać się, a nawet dopuściliśmy do władzy lewych eserów.

Jednakże od początku nie budzili oni zaufania. Uważnie śledzono za ich krokami. Wyładki nie długo dały czekać na siebie. W lipcu

zeszłego roku lewi eserowcy, popierani i finansowani przez angielsko-francusko-amerykańskich imperialistów, usiłowali dokonać zamachu stanu i władzę przekazać tym, których wskaże koalicja.

Czułość rewolucyjna organów sowieckich pozwoliła z łatwością rozgromić podłych sprzedawczyków i publicznie wyrzucić ich z szeregów walczących o socjalizm.

Nasi węgierscy towarzysze zaufali „rodzimy” socjaldemokratom. Powierzali im najodpowiedniejsze stanowiska cywilne i wojskowe, a ci skorzystali z tego dla dokonania swego niecnego dzieła.

Złota międzynarodówka tryumfuje. Błogosławieństwo kapitału zapewnione. Aby dobrze mu się wysłużyć, aby krwią i żelazem zdusić wszelkie wystąpienia — sprzedawczycy zaczęli swe panowanie od zwrócenia się do swych władców o pomoc zbrojną i pierwszyni ich aktem było przywrócenie własności prywatnej kapitału.

Wodzów węgierskiego rewolucyjnego proletariatu aresztowali.

Lecz rewolucja żyje, bo niema na świecie siły, która mogłaby ją zdusić.

Lud węgierski, rzucając przekleństwo sprawcom swych nowych mąk i cierpień, z jeszcze większą zaciętością i bezwzględnością wystąpi do boju i dokona rozprawy ostatecznej nie tylko do burżuazji, ale i z jej wiernymi sługami socjal-sprzedawczykami.

Międzynarodowy proletariąt wyda ostateczny wyrok nad złotą międzynarodówką.

Potężna fala rewolucji proletariackiej wysunie znowu na czoło ruchu węgierską republikę sowiecką. Powstanie ona znowu, lecz o wiele silniejszą, potężniejszą, bogatszą doświadczeniem i bardziej zdecydowaną w stosunku do swych jawnych i skrytych wrogów.

Proletariąt węgierski może liczyć nie tylko na swe własne siły, ale i na wszelką pomoc drugich republik sowieckich.

Drżycie, chwila odwetu nadchodzi.

J.

Chcą zrobić Kuropatkina carem.

Z Londynu donoszą, że wedle „Daily Telegraph” wojska rosyjskie na Syberji ofiarowały tron carów znanemu bohaterowi z wojny japońskiej ks. Kuropatkinowi, który atoli odmówił przyjęcia.

Wobec tego prawdopodobnem jest przekazanie tej godności gen. Romanowskiemu, z młodszej linii Romanowych.

ZE ZGIERZA.

Wiec, zwołany przez miejscową organizację N. Z. R. w celu omówienia sprawy Śląska Górnego odbył się na Rynku Starym.

Wobec zgromadzonych tłumów p. Władysław Wieczorek wygłosił mowę, w której dał historyczny pogląd na przeszłość ziemi śląskiej i wykazał jej znaczenie i prawa przynależności do Państwa Polskiego.

W końcu zgłosił mowca rezolucję, która była przyjęta jednogłośnie, a brzmiała jak następuje:

Zebrani na wiecu w Zgierzu obywatele i robotnicy wzywają Rząd aby zażądał od koalicji natychmiastowego usunięcia ze Śląska Górnego

wojsk niemieckich i położyła kres barbarzyństwu pruskiemu i wyjednała w jaknajszyszym czasie przeprowadzenia plebiscytu, mocą którego stara piastowska dzielnica połączy się z Macierzą.

Ofiary.

Na powstańców śląskich.

W dalszym ciągu na powstańców śląskich złożyli ofiary następujące firmy i osoby:

- Urzednicy i robotnicy składu Magistrackiego, przy ulicy Towarowej 32, mk. 100 — Pracownicy przy regulacji rzeki Jasień 301 mk. — Pp. Józef i Stanisława Wolscy 50 mk. — Urzednicy i urzedniczki głównej kasy miejskiej i kasy podatkowej 142 mk. — Urzednicy łódzkiego towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego 35 mk. — Wacław Kazimierski 1 dolar. — 9 osób towarzystwa Komp. Singera 105 mk. — Bezimiennie 5 mk., Zbign. Zdybicki 8 mk. — Leokadja Tomczyńska 10 mk. — Mar. Chudek 5 mk. — Bezimiennie 5 mk. — Bezimiennie 5 mk. — K. Jezierski 10 mk. — Firma „Nowakowski” 50 mk. — Józ. Gajewicz 15 mk. — Przez Geniusia Olbromskiego 12 mk. i 10 fen. — Zarząd, Komisja rewizyjna i pracownicy stow. społ. „Zorza” 94 mk. — Lucjan Dytrych 2 mk. — Pracownicy dzielnicy pierwszej wydziału dobroczynności publicznej przy Magistracie 54 mk. — Pracownicy tramwajów miejskich 4025 mk. — Leon Thume 5 mk. — Zebrano na posiedzeniu ogólnym 52 mk. — Pracownicy hotelu „Victoria” 81 m. 50 f. — L. R. 20 mk. — Notariusze i pracownicy notarialni m. Łodzi 1031 mk. — Pankowski 50 mk. — Urszula i Jacek Pankowscy 10 mk. — Zebrano w Rzeźni Mijskiej 854 mk. — Pracownicy stacji Karolew 132 mk. — W. D. 6 mk. — M. Kołodziejscy 25 mk. — W. Sliwsk 10 mk. — Mar. Szatrowska 20 mk. — Jadwiga Szatrowska 20 mk. — Mechaniczne warsztaty Dępo Łódz-Kaliska 1,439 mk. — Józef Spodenkiewicz, M. F. i Z. Wężyk 40 mk. — Pracownicy państwowego urzędu zbożowego oddziału okręgowego 122 mk. robotnicy tegoż oddziału 28 mk. — Administracja, robotnicy i firma Barcińskiego 1035 mk. (w tej samej robotnicy 180 mk.) — Majdżakówna 11 mk. 75 f. oraz 2 korony 50 hal. — Państwowa Komenda Uzupelnień 229 mk. — Dr. Plichta 10 mk. — Pracownicy huty szklanej (Nowa 22) 72 mk. — Robotnicy pracujący przy robotach ziemnych partja XIV, przy ul. Dąbrowskiej, 41 mk. — Zebrano na posiedzeniu pracowników Koła Zgierskiego stracji Zgierz 23 sierpnia z inicjatywą Sokolowskiego 207 mk. — Robotnicy Kino-teatru „Luna” w Pabjanicach 42 mk. oraz od dyrekcji 50 mk. — Różdźna Herbut 15 mk. — Stefan Piotrowicz 20 mk. — Kwiatkowski 16 mk. 50 fen. — Pracownicy sklepu miejskiego nr. 8 mk. 37 — Magd. Morawska 5 mk. — Adolf Kubik 20 mk. — Zebrano na ślubie p. Krysiak w hotelu „Savoy” 120 mk. — Od ka. z kośc. NMP. 50 mk. — H. Ostrowski 20 mk. — Grabowska 1 mk. 50 fen. — Zurawski 2 mk. — Zebrano w firmie ogrodniczej Gundelacha 30 mk. — Od słuchaczy kursów rocznych przy Stow. Handlowców 135 mk. — P. K. Jarciniński 30 mk. — Bezimiennie 5 mk. — Stow. Bratniej Pomocy w Chojnach 500 mk. — Pracownicy w parku ks. Józ. Poniatowskiego 138 mk. — Warsztaty wojskowe generalnego okręgu łódzkiego 365 mk. 50 f. — Roman Ruzewski 20 mk. — Pracownicy warszawskiego akcyjnego towarzystwa pożyczkowego (Zachodnia 31) 47 mk.

Żadamy energicznej walki z kapowictwem!

SZKOŁA KOEDUKACYJNA
Marji WESOŁEK ul. Piotrkowska № 84
 przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 7 i gruntownie przysposabia do szkół średnich. Liczba dzieci ograniczona. Przy szkole wzorowo zarządzony **ZAKŁAD FIEBLOWSKI z ogrodem** dla dzieci od lat 4-ch i kursy pedagogiczno-friebrowskie. Zapisy, informacje od d. 27 b. m. codziennie od 10-ej do 12-jej i od 3-jej do 6-jej po południu, 1817-1

POLSKA KRAJOWA
LOTERJA
KLASYCZNA

BILETY DRUGIEJ KLASY
R. G. O.
JUŻ NADESZŁY.

Omówienie biletu na bilet II klasy winno nastąpić najpóźniej 10 września r. b. Ciągnienie II klasy 12 i 13 września. ANTONI DOBRUCKI, reprezentacja Lot. Klas. R. G. O. w Warszawie na Łódź i Okręg Łódz. Przejazd 4 1822 1

Poszukiwany
Samodzielny Pracownik Ubezpieczeń
 działu ogniowego. Oferty z podaniem terenu poprzedniej pracy, referencji i żadanego wynagrodzenia proszę składać w administracji tego pisma pod lit. B. C. 1799 1 1791 1

Podaje się do wiadomości rodziców i opiekunów dzieci, że **lekcje w Gimnazjum Państwowym im. Staszica w Zgierzu** z powodu remontu gmachu rozpoczną się **dnia 9 września** nabożeństwem w kaplicy gimnazjalnej o godzinie 10 rano. **Egzaminy poprawkowe 5 wrześni**.
Dyrekcja Gimnazjum Państwowego w Zgierzu.

Dr. Feliks Skusiewicz
 ul. Andrzeja Nr. 11.
 Choroby skórne i weneryczne
 Godziny przyjęć: od 9—11 i od 5—7 i pół p.p. Panie 11—12 rano. 19:0

Z **szuty szkolne**
 hurtownie i detalicznie poleca 1702 6
H. T. KUNERT i S-ka
 Skład materjałów piśmiennych i obrazów
Łódź, Zawadzka 1.
 Dla szkół i sklepów specjalnie ustatkowane.

CASINO

Dziś premjera!

CASINO

Król sztuki kinematograficznej

Zdobywca serc niewieścich

GUNNAR TOLNAES

w 6 aktowym dramacie wszechświatowej fabryki „NORDISK” złotej serji p. t.

„WŁADCA OGNIA”

NAD PROGRAM: **ŻÓŁTODZIÓBKI** wesola farsa w 2 aktach.

CASINO

Początek przedstawień o 4.30.

CASINO

1824 1

CORSO

Ostatnia sensacja!

CORSO

ZIELONA 2.

ZIELONA 2.

NAULAHKA

(w krainie Maharadzów)

Niezwykłe piękny i oryginalny dramat indyjski w 6 aktach, według słynnego dzieła R. Kiplinga.

Zdjęcie wykonane w Indjach, obraz wytwórni B-ci Pathé w Paryżu.

NIEBYWAŁA SENSACJA.

1821 1

Licytacje przymusowe.

- 1) W sobotę 30-go sierpnia między g.g. 9 — 12 p.p. przy ulicy Południowej № 12 — szafa i maszyna do szycia,
- 2) W poniedziałek 1 września między g.g. 9 — 12 pp. przy ulicy Rokicińskiej № 27 — szafa, maszyna, stół, regulator, stół kuchenny.

Wydział Sekwestracyjny
Prezydium Policji.

1816 1

Zarząd III-go Łódzkiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego zawiadamia swoich członków, iż w dniu 30-go sierpnia r. b. o godz. 5-ej po południu punktualnie, odbędzie się

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie

w lokalu tegoż Towarzystwa przy ul. Konstantynowskiej, № 53. W razie nie przybycia odpowiedniej ilości członków, rzeczony zebranie odbędzie się w drugim terminie t. j. 6 września o godz. 5-ej po południu w tymże lokalu, — prawomocne bez względu na ilość przybycia Członków.

Zawiadomienie.

Niniejszym zawiadamiam, iż dla wygody Sz. moich klientek otworzyłem filje Modnych robótek ręcznych przy ul. Piotrkowskiej № 284 (przy Górnym Rynku). Jednocześnie komunikuję, iż przyjmuję do haftowania wszelkiego rodzaju kostjmy oraz powierzony towar do rysunku. Polecając się nadal łaskawym względom Sz. na, pozostaje z poważaniem

Pierwsza Polska Tapisarska Manufaktur
Bruno Bezyk, Karola 4.

1825 5

Energiczny kierownik biura

do poważnej Instytucji w Warszawie
potrzebny zaraz.

Oferty sub „Urzednik Państwowy” przyjmuje administracja Rozwoju. 1772—1

ZAKŁAD
DYRZEWOWY

Poleca TRUMNY

metalowe, dębowe i sosnowe. Wykonywa się wszelkie eksportacje i wynajem karet. P. Szymalska, ul. Sienkiewicza 39. 1531 1

Drobne ogłoszenia:

czcionki stare, zużyte kupuje
G Administracja „Rozwoju”. 939—0

Kupię bryczkę lub amerykańkę z pokryciem w dobrym stanie. Dowiedzieć się: Piotrkowska 14 m. 174, kantor loterji. 6141—1

Poszukuję mlynu do kupna lub wydzierżawię w dobrym punkcie. Łaskawe oferty proszę składać poczta Podgębice sub. „Mlyn”. 6007—7

Sprzedaż:

A. A. A. A. A. Obrączki słupne złote od 48 marek para, gwarancja za złoto 56 próby, pierścionki, kolczyki, zegary, zegarki, najtaniej. Jan Placek, Brzezińska 10. 6160—0

A A A Meble! solidnej roboty można najtaniej i najlepiej kupić tylko u Kalińskiego i Cesielskiego, skład mebli nowych i używanych. Aleje Kościuszki 39 (Spacerowa) przy Andrzeja. Całkowite urządzenia oraz pojedyncze meble. 6043—4

Lokal Fabryczny

w Łodzi, Warszawie lub okolicy, w pobliżu kolei
potrzebny na fabrykę mechaniczną.

Powierzchnia sal 5000—10000 mtr. kw. Biuro na 50 osób. Plac, jeśli w mieście, przynajmniej w połowie wolny — jeśli za miastem kilka albo kilkunasto morgowy. Oferty z planami i cenami adresować: Łódź, Państwowe Zakłady Telefoniczne. 1811 1

Państwowa Szkoła Włókiennicza w Łodzi,

Pańska 115, z wydziałami:
przedziałniczym, tkackim i farbiarsko-wykończalnicy.

Zapisy kandydatów ze świadectwami z ukończenia 4 klas Szkoły Średniej lub z ukończenia 7 oddziałów Szkoły Powszechnej przyjmuje Kancelaria Szkoły, Pańska 115 (gdzie obecnie Sąd Okręgowy), pokój № 26 codziennie (prócz niedziel i świąt) od godz. 10 rano do 1 po południu. 1812 1

DYREKTOR SZKOŁY A. Trojanowski.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9—10	choroby oczu	codziennie	dr. Garliński
10—11	choroby wewnętrzne	"	dr. Magdziński
11—12	chor. skórne i wener.	"	dr. Dutkiewicz
11—12	choroby kobiece	"	dr. Ługowski
	chor. wewnętrzne i dzieci.	"	
12—1	cinne (płuc i serca)	"	dr. Osiecki
12—1	chor. kobiece i chirurg.	"	dr. Artyfikiewicz
1—2	chor. skórne i wener.	"	dr. Skusiewicz
2—3	choroby nerwowe	pon., środa i piątek	dr. Mittelstaedt
2—3	chor. kobiece i chirurg.	codziennie	dr. Marx
2—3	choroby oczu	"	dr. Michalski
3—4	choroby skórne i wener.	"	dr. Stawowoj
3—4	chor. wewnętrzne i dzieci	"	dr. Jokił
3—4	choroby chirurgiczne	"	
	uszu, gardła i nosa	"	
	choroby kobiece	poniedziałek, środa i piątek	dr. Goldberg
4—5			dr. Goldenberg

UWAGI: 1) Lecznica otwarta codziennie prócz świąt. 2) Porada 3 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy.

Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby

Komisja Włókiennicza

Wzywa zainteresowane firmy do ubiegania się o otrzymanie:

1) Przędzy bawełnianej do barwienia i bielienia. Przędza będzie dawana w motach około 25 tysięcy funtów miesięcznie, w czym 5 tysięcy funtów do barwienia.

2) Pończoch i skarpetek bawełnianych do barwienia i bielienia kolor czarny, w ilości około 300 tysięcy par miesięcznie. —

Podania należy przysyłać do biura Komisji Włókienniczej, Łódź, Aleje Kościuszki 1780 1, wejście I, III piętro.

Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby

Komisja Włókiennicza

poszukuje

- 1) 1-go Włókiennika z odpowiednią praktyką na posadę kontrolera drobnego przemysłu włókienniczego
- 2) 1-go Włókiennika z odpowiednią praktyką na posadę objazdowego kontrolera przemysłu włókienniczego
- 3) 1-go Pracownika biurowego do kalkulacji i sprawozdań, z znajomością włókiennictwa.

Wynagrodzenie miesięczne: Do punktu 1-go i 2-go — 900 do 1200 Mrk. miesięcznie, zależnie od kwalifikacji praktycznych i wykształcenia. Prócz tego kontroler objazdowy będzie pobierał diety. Do punktu 3-go — 800 do 1000 Mrk. miesięcznie, zależnie od kwalifikacji. Własnoręcznie napisane podania wraz z referencjami należy przysyłać do biura Komisji Włókienniczej w Łodzi, Aleje Kościuszki Nr. 1 wejście I, III piętro. 1781 1

Państwowa Szkoła Kupiecka w Zgierzu

Otwarta będzie klasa wstępna i pierwsza specjalna, do których przyjmowani będą chłopcy od 12 do 15 lat, którzy ukończyli 5 oddziałów szkoły elementarnej lub 2 klasy szkoły średniej.

Wszyscy kandydaci poddani będą egzaminowi, który rozpocznie się **1 września**.

Opłata roczna 60 marek.

Informacje i zapisy w kancelarii Szkoły, ul. Łęczycka róg Parzęczewskiej, codziennie w godzinach rannych.

Kierownik Szkoły:

J. ST. CEZAK.

1752 1

KSIĘGARNIA

ROMANA ZARZYCKIEGO

Senkiewicza 40 (przy kościele)

Wobec nadchodzący sezon wielki wybór podręczników szkolnych oraz wszelkie pomoce szkolne 1792 2

Szkoła Muzyczna

przy T-wie Muz. im. SZOPENA

pod dykcją prof. A BRANDTA

Od 27 sierpnia r. b. przyjmuje zapisy do klas fortepianu i skrzypiec, na przedmioty teoretyczne oraz na kurs gimnastyki rytmicznej Dalcroze'a.

Kończącym naukę szkoła wydaje świadectwa.

Kancelaria Szkoły, Piotrkowska 92, w podwórzu, otwarta codziennie od 4-ej do 6-ej po południu. 1766 2

Poszukujemy

1802 1

motorów elektrycznych 10 HP

motorów elektrycznych 5 HP

wszelkimi do nich akcesoriami, gotowymi do użytku.

Oferty prosimy złożyć w „Rozwoju” pod „Motory”.

A. A. A. Nauczycielki z konwersacją francuską i muzyką otrzymają bardzo korzystne posady. Biuro nauczycielskie Adamowiczowej, Piotrkowska 91. 6167—sn3

A. A. A. Najtańsza posazostek na męskie, damskie i dziecięce ubiory i palt. Bostony, szewioty, tuchkrepy, korty, welury na palt, sukna, wełna i bawełna na bluski, suknie i kostjomy, jedwabie, etaminy, batysty białe i kolorowe, cajt i barchany, chustki. Prawie o 50% taniej niż wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnem. Uwaga! dla kupców następstwa. Kilińskiego 40 (Widzewska) fr., II p., m. 10. 6156—nwc10

AI AI Meble różne sprzedam tanio. Łóżka, materace, szafy, bielizniarkę, otomanę, kredens, stół, krzesła, tremo, obrazy. Piotrkowska 261 m. 4 II piętro front. 6032—4

A. Meble sprzedaje, szafy, łóżka, krzesła, stoły, kredensa, urządzenia restauracyjne i sklepowe. Piotrkowska 108, Przeddzieki. 6036—5

A Meble, łóżka, materace, szafy, stół, krzesła, otomanę, lustro, bielizniarkę, komodę, biurko, fotel sprzedam tanio. Piotrkowska 223—3, I p. front. 6129—5

A. Łóżka, szafę, stół, krzesła otomanę tanio sprzedam. Ul. Senkiewicza 59—4, oficyna. 5931—pw6c2

A. Łóżka, szaty, stoły, krzesła, biurka, sprzedaje najtańiej, Piotrkowska 101, Korczak. 6159—p.n3

Przyrządy sprężynowe własn. wyrobu, ze stali resorowej przedwojennej, niesłychanie silne, do sprzedania. Al. Kościuszki 41, u Wisniewskiego. r—0

Przyrządy używane do sprzedania. B Srednia 45. 5535—cl

Przyrządy, karetka, 2 pary chomont angielskich, wozy węglarskie parokonne i pojedyncze, rolwagi resorowe, maszyna do strzyżenia koni, wozy dragowe do bezczek i kilka kół używanych rozmaitych, 3 maszyny do szycia do sprzedania. Ul. Kilińskiego 28a. 5961—ncl

Do sprzedania dom o 5 mieszkaniach odpowiedni na piekarnię. Chachuta, vis a vis Rudy wiadomość na miejscu u Radziegi. 6034—1

Do sprzedania kredens i biurko zaraz, ul. Konstantynowska 63—14 II piętro. 6057—1

A. ANTCZAKOWSKI

KRAWIEC NOWOCZESNY

Nagrodzony Najwyższymi dyplomami Akademii J. P. Thorton'sa w Londynie i F. Russela w Paryżu.

WYKONYWA

zamówienia z własnego materiału i POWIERZONEGO.

Łódź, Piotrkowska 73

front II-gie piętro. 1637 4

W 8 kl gimnazjum żeńskim

HELENY MIKLASZEWSKIEJ

w Łodzi, Siemkiewicza 61

egzaminy wstępne i poprawkowe rozpoczęły się dnia 26-go sierpnia.

Początek roku szkolnego 30 sierpnia.

1800 1

Srednia Szkoła Leśna

przy Wydziale Leśnym C. T. R.

w Warszawie, Plac Trzech Krzyży № 8

podaje do wiadomości, że zapisy na rok szkolny 1919—20 rozpoczęły się i trwać będą do 4 września.

Egzaminy wstępne 5 i 6 września, początek lekcji 10 września.

Kurs szkoły 3 letni. Przyjmowani są kandydaci z przygotowaniem 4 klasowym na podstawie egzaminu wstępnego z języka polskiego, arytmetyki, algebry i geometrii w zakresie 4 klas. Opłata roczna Mk. 300.— Internatu przy szkole niema.

Stacja Miejska Kolei Państwowych

Łódź, Benedykta 7, tel. 274.

Sprzedaz biletów pasażerskich, ekspedycja towarów i bagaży, rozwózka, magazynowanie, inkaso.

Przyjmowanie do wysłania towarów i bagaży do stacji kolei Wojskowych: Białoruskich, Litewskich i Wołyńskich.

Blizszych informacji udziela biuro ZARZĄDU codziennie od 9 do 4 p. p. w niedzielę od 9 do 12. 1814n2

OGŁOSZENIE.

Warszawska Dyrekcja Kolei Państwowych

Wzywa osoby, życzące sobie wydzierżawić na czas od dnia 1 października 1919 do dnia 1 października 1920 r. plac kolejowy № 4 przy stacji Łódź Fabr., powierzchni około 1080 metr. kw., do składania ofert ze wskazaniem: 1) wysokości proponowanej tenuty dzierżawnej i 2) rodzaju prowadzanych lub wysyłanych koleją towarów, na skład których plac będzie użyty.

Oferty składać należy w zapieczętowanych kopertach (z napisem: „Oferta na dzierżawę placu № 4 przy st. Łódź Fabr.”) — w Wydziale Handlowym Warszawskiej Dyrekcji Kolei Państwowych (Warszawa, ul. Chmielna № 71B) najpóźniej do godziny 12 w południe dnia 5-go września r. b.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru dzierżawcy bez względu na wysokość zaofiarowanej tenuty dzierżawnej. 1715 1

